

Glas za veznikov

Leto II. Št. 388

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 4 lire

TRST, ponedeljek 23. septembra 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Fellico 12 - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za millimeter visine (širina ene kolona): trgovski L. 27, m-tvaški L. 56 (osmrtnice L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglas L. 45. V vsebini lista (tekstni oglas) L. 45. Dve dni: višje. Priključno v naprej. Oglas sprejema izključno: S.P.I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 4 (zaostale L. 8). Rokopisov ne vračamo.

Pred ponovnim sestankom zunanjih ministrov

FRANCOSKA ZBORNICA SPREJELA NOVO USTAVO

London, 23. sept. Francoska narodna zbornica je v soboto pri prvem zasedanju sprejela novo ustavo. Razprava o ustavi je trajala 6 dni. Na zahtev parlamentarne skupine kristjanskih demokratov je zbornica sklenila, da bo ustavo predložila v drugo čitalnico. Pred dokončnim sprejemom ustave mora zbornica glasovati o zakonu, ki bo ustanovil Svet republike. Danes bodo pričeli razpravo o tem zakonu. Razen tega bodo danes razpravljali tudi o volitvenem zakonu.

Francoska vlada je včeraj objavila dekret, ki določa, da kralj Jurij v četrtek odpotuje v Grčijo. Prvi del njegovega potovanja bo do Malt, kjer se bo vrnil na grško topevdosko.

KRALJ JURIJ V ČETRTEK V GRČIJO

Ministrstvo za informacije je včeraj zvečer naznanilo, da bo kralj Jurij v četrtek odpotoval v Grčijo. Prvi del njegovega potovanja bo do Malt, kjer se bo vrnil na grško topevdosko.

„POLITIKA“ NAPADA USA IN DR. MAČKA

Beograd, 23. sept. Današnja „Politika“ je objavila poročilo svojega posebnega pariskega dopisnika, ki pravi, da je ameriško veleposlanstvo v Beogradu odklonilo živim jugoslovanskim delegacijam za kongres „Ameriških Slovanov“ v New Yorku; list poudarja, da je po drugi strani izdajalec dr. Maček brez težav v nekaj minutah dobil živim.

Poročilo naglašja, da so ameriške oblasti storile ta korak proti kongresu „Ameriških Slovanov“ med drugim tudi zato, ker je kongres Slovanov v Ameriki, ki zastopa 15 milijonov ameriških Slovanov, nov, mnenja, da mora ameriška vlada voditi prijateljsko politiko do slovenskih držav.

Ta politika kongresa ameriških Slovanov nasprotuje uradni politiki ameriških imperialistov. V zvezi s tem naglašja ameriški slovenski časopis, da je ameriška vlada s tem korakom znova udarila po svobodi govora v Ameriki, ker bi navznoter jugoslovanske delegacije dvignila pomen kongresa.

„Politika“ nato nadaljuje: „Ameriške oblasti na ravnanju popolnoma drugače, kadar gre za to, da dajo dovoljenje za vstop zgrajenim reaktorjem, znanim izdajalcem in kolaboracionistom z osemnatisilnim delom vojni z Ameriko. To jasno vidimo, tako pravi „Politika“ — v primeru dr. Vladka Mačka. Odkar je zbežal pred narodno osvobodilno vojsko skupno s Pavelcem in nemškimi poveljstvom iz Zagreba v Avstrijo, so dr. Mačka poveljevali posebno pazno tako ameriške vojske, oblasti kakor diplomatski krogi. Med njegovim bivanjem v Parizu je ameriško veleposlanstvo ugodilo mnogim njegovim prošnjam, zlasti prošnjam finančnega značaja. Ko je bilo sklenjeno, da gre Maček v Ameriko, je takoj dobil mesto v prvem letalu, ki je odšlo v Ameriko.“

ORLANDOV IZSTOP

Rim, 23. sept. Vittorio Emanuele Orlando je izstopil iz parlamentarne skupine narodne demokratske zveze.

Obmejni incidenti vzdolž grških meja VS bo izvedel preiskavo

LAKE SICESS, 23. septembra. — Na petkovem zasedanju je Varnostni svet držal z dnevnega reda preučevanje ukrajinskih obtožb proti Grčiji. Danes bo razpravljalo o primernosti, ali naj preuči sovjetski predlog, po katerem bi moral Varnostni svet povabiti države članice Združenih narodov, da predložijo poročila o številu in razmestitvi svojih oboroženih sil na ozemlju nesovravnih držav.

Združene države so v petek v obliki uradnega predloga stavile Varnostnemu svetu predlog o grškem vprašanju, o katerem je na zasedanju v sredo razpravljala ameriška delegacija. V predlogu so Združene države predložile, naj bi preiskovalno komisijo, ki bi preiskovala dejstva o incidentih, do katerih je prišlo vzdolž meja med Grčijo in tremi državami, ki na severu mejijo nanjo.

Sovjetski delegat Gromiko, ki trenutno predseduje Varnostnemu svetu, se je upel v nerazumljivo predlogu in izjavil, da so preiskovalne komisije v preteklosti bolj služile ustvaritvi zmešnjav kot pa objasniti dejstva vprašanih.

Za ameriški predlog je glasovalo 8 držav. Prvi predlog sta bili So-

Jadranski in dodekaneški otoki ter predloga o „človeških pravicah“, Romunski petroleji

LONDON, 23. sept. — Britanski zunanji minister Bevin, ki se je v soboto vrnil v Pariz, je imel takoj po prihodu razgovor z ameriškim zunanjim ministrom Byrnesom. Pariski dopisniki spravljajo njegov prihod v Pariz v zvezi z novim sestankom štirih zunanjih ministrov, do katerega bi utegnili priti zelo kmalu in na katerem naj bi razpravljali o raznih zelo važnih vprašanjih.

Pariski dopisnik „BBC“ pravi, da je eno izmed vprašanj izloila kraja, kjer naj bi se sestali zunanji ministri, da bi preučili priporočila mirovne konference, drugo vprašanje pa naj bi bilo kraj in čas novembra sestanika, na katerem bodo zunanji ministri razpravljali o nemškem vprašanju. Poleg gornjih vprašanj bodo morali zunanji ministri razpravljati tudi o vprašanju italijanskih kolonij, ki čemur so Južna Afrika, Avstralija in Kitajska predložile popravke; treba pa je preučiti tudi še abesinsko zahtevo po Eritreji.

V zvezi z vprašanjem mirovne konference v Parizu je newyorški list „P. P.“ objavil vest, po kateri naj bi predsednik Truman vprašal neposredni stik s Stalinom, da doseže trajni mir, če zunanji ministri Byrnesu ne bo uspelo rešiti problema mira v Parizu. List je napisal, da se merodajni krogi potrdili, da Truman meni, da bi lahko s Stalinom ustvarili pogoje za trajni mir, če Byrnes, Connally in Vandenberg ne bi uspeli. Poročevalec predsednika Truman pa je vest omenjenega lista demantiral.

Na sobotnem zasedanju političnega in oziroma ekonomskega odbora za Italijo so se delegati šestih vzhodnih držav upeli predlogu, da bi nedavni avstrijsko-italijanski sporazum o Južni Tirolski vključili v mirovno pogodbo z Italijo. Kot je znano, sta ta predlog v petek stavili Belgija in Nizozemska.

Beloruski delegat Kisiljev je izjavil, da predstavlja sporazum notranje vprašanje obeh držav. Podpiral ga je jugoslovanski delegat Baebler, ki je dejal, da je italijansko-avstrijski sporazum le pogodba, ki sta jo sklenili dve bivši sovražni državi in da ga zaradi tega ni mogoče primerjati z mirovno pogodbo. Nemalo presenečenje je povzročilo sporočilo Višinskaja, da bo namesto njega govoril estonski zunanji minister Hanz Kraus (Estonski so člani sovjetske delegacije). Razloga za to ni navedel. Kraus je izjavil, da je sovjetska delegacija mnenja, da gornji sporazum nim nobene zveze z mirovno pogodbo, v katero tudi ni mogoče vključiti dvostranskih sporazumov, ki sta jih sklenili državi, ki sta bili med vojno v istem taboru. Avstrijski delegat Hodgson je belgijsko-nizozemski predlog podprl. Ko so nato na njem po daljši debati glasovali, so ga s 13 proti 6 glasovom sprejeli. Proti so glasovali Bela Rusija, Češkoslovaška, Sovjetska zveza, Ukrajina, Poljska in Jugoslavija; Abesinija se je vzdržala.

GOSPODARSKI ODBOR ZA BALKAN

Na sobotnem zasedanju gospodarskega odbora za Balkan so več ur razpravljali o spremenjenem britanskem predlogu, ki se tiče zakona o romunskem petrolu. Velika Britanija je predložila, naj bi se romunska vlada obvezala, da bo spremenila zakon o petrolu iz leta 1942, da se ukinila razlikovanje med državljani Združenih narodov in priznala pravico in primerno ravnanje z njimi v petrolejski industriji. Avstrijski delegat Walker je izjavil, da bo glasoval za novi britanski predlog.

Sovjetski delegat Gusev je izrazil zadovoljstvo, da se je britanska delegacija v toliko približala sovjetskemu stališču, da umika del avojelega prvotnega predloga. Predložil je, da bi preučitev istega dela britanskega predloga, ki se nanaša na povračilo škod, ki je bila prizadeta interesom državljanzdruženih narodov pri petrolejskih napravah odgoditi, dokler odbor ne bo razpravljal o splošnem vprašanju povračil po čl. 24 pogodbe.

Od odbora pa je zahteval, naj kot nepotreben zavrne drugi del britanskega predloga, ki se nanaša na spremembo zakona o petrolu iz leta 1942 in petroleju, da bi upravnim uradnikom višje stopnje in tehničnim strokovnjakom dovolili vstop v Romunijo, kjer bi prevzeli službo v petrolejski industriji. „Dobro vem — je dejal sovjetski delegat — kako važna je romunska petrolejska industrija in kakšne važnosti je bila za Hitlerjev vojni stroj.“ Predlog, da bi dovolili petrolejskim in industrijskim izvedencem Združenih narodov vstop v Romunijo, je označil kot zelo budno zahtevo. „Le Romuniji sprejem ukrepov, ki se ji zide potrebni za dovolitev vstopa tujih izvedencev.“

Francoski delegat de Carbonnel je izjavil, da Francija novega britanskega predloga ne more sprejeti v novi obliki. Sovjetski predlog, da bi preučitev konvencijskih določb odložili, so z 8 proti 6 glasovom zavrnili. Francija se je glasovanja vzdržala. Predsednik je poudaril, da predlog ni bil sprejet z dvotretinsko večino in da ima odbor zaradi tega pravico, da predloži svojo zunanjo ministrov dvoje ločenih poročil.

Z istim številom glasov so odobrili predlog, po katerem Romunija pristaja da bo državljani Združenih narodov, ki imajo interese na petrolejski industriji, povrnili vse primerne stroške za začasno popravilo in nadomestitev naprav na njihovih poskodbanih lastnih doličih. Določilo je, da bodo izvršili popolnopravni in nadomestilni. Odstavek 3 britanskega predloga glede spremembe zakona o petrolu iz leta 1942 so odobrili z 8 proti 6 glasovom; za predlog je glasovala tudi Francija. V pogledu tretjega odstavka je glasovanje izpadlo neodločeno. 7 glasov za, 7 proti; Francija je tukaj glasovala s sovjetiskim blokom. Četrto od-

stavke britanskega popravka je govoril o dolžnosti Romunije, da dovolj upravnemu osebju in specializiranim strokovnjakom, ki bi ga izbrali med državljani Združenih narodov, da pride v Romunijo in opravila tam brez ovir delo v petrolejski industriji.

Gusev je ob koncu močno ugovarjal sprejetemu postopku. Izjavil je, če bi šli s tem korakom naprej, bi dovolili vsa mogoča upoštevanja glede načina glasovanja. Delegat Združenih držav Thorp je izjavil, da stoji Združene države na preprosti stališču, po katerem so zadeve, ki jih je sprejel britanski predlog, se upoštevane v drugih točkah pogodbe. Priglasovanjih o stih odstavkih britanskega predloga so za predlog glasovali Britanija, Avstralija, Kanada, Grčija, Indija, Novi Zeland in Južna Afrika.

Do nesoglasja je prišlo zaradi jugoslovanske popravke, ki je zahtevala za Jugoslovane, ki imajo delo italijanske državljanstvo,

WALLACEOV NASLEDNIK

Washington, 23. sept. Predsednik Truman je sporočil, da bo izrenoval sedanjega ameriškega veleposlanika v Veliki Britaniji Averella Harrimana za ameriškega trgovskega ministra. To no vose vsebuje poročilo tiskovnega tajnika Bele hiše Ebera Ayresa. Harriman ima močno zaledje v trgovskih krogih, kakor tudi v vladi. Preden je postal predstavnik Združenih držav v Londonu, je bil veleposlanik v Sovjetski zvezi.

VPRAŠANJE BEGUNCEV

New York, 23. sept. Na petkovem zasedanju gospodarskega in socialnega sveta ZN je prišlo do nasprotja med ukrajinskimi in britanskimi zastopniki.

Ukrajinski zastopnik je predložil, naj bi vojne srote, ki živijo v zavezniških taboriščih, takoj poslali v države, kjer so doma. Dejal je: „Ta taborišča so le zalega fasizma.“ Britanski zastopnik sir George Rendel je odgovoril, da je obtožba neresnična; dejal je, da je izločevalnih razlogov otok nemogoče poslati nazaj v porušena področja.

MONTGOMERY V LONDONU

London, 23. sept. Maršal lord Montgomery se je z letalom vrnil v London z obiska v Združenih državah.

Domače nezadovoljstvo z moskovskim tiskom Degradacija dveh „avtonomnih republik“

MOSKVA, 23. sept. — Upravno glasilo za propagando in delo osrednjega odbora komunistične stranke „Kuleura in življenje“ graja v sobotnem uvodniku moskovski tisk zaradi „nezadovoljive obrazložitve mednarodnih vprašanj in zunanje politike.“ Uvodnik pravi, da imajo celo listi, kot so vodni list „Izvestija“, „Rdeča zvezda“ (za vojsko), „Komsomolskaja Pravda“ (za mladino) in „Trud“ (za delavske zveze) slabo organizirane odseke za zunanjo politiko, da snovi ne objavljajo pravočasno in ne posvečajo zadostne pozornosti najvažnejšim dogodkom v mednarodni politiki.

Bivši urednik ista „Zarja Vostoka“ kritizira izvestja, in sicer zaradi pomanjkanja temeljnih in mednarodnih odgovorov na vprašanja, ki obklopijo vsemirne bralce. Urednik Grigorijan pravi, da „Izvestija“ ne daje vedno pravočasnih in izčrpnih odgovorov svojim čitateljem; je redko prinašajo originalne članke o zunanje političnih vprašanjih in se omejuje največ na objavljanje brzojav in uradnega materiala agencije „Tass“. Grigorijan kritizira izvestja tudi zaradi tega, ker o številnih vprašanjih ne izražajo lastnega mnenja, marveč navajajo le tuj stališče in prepričanje, da si sam ustvari mnenje. List kritizira tudi zaradi tega, ker ne objavlja člankov o povojnem svetovnem gospodarstvu in o notranjem položaju v Združenih državah, ki bi nedostatek priprave dejstev, da uredniki niso merodajni komentatorji. Nepopoljno se izražajo tudi zaradi pomanjkljivosti informacij o napredku domače industrije in znanosti ter o tem, kaj se dogaja v raznih delih države. Grigorijan zaključuje, da mora osrednji tisk kot enajmočnejše politično in orga-

nizatorično orožje bolj izvesti in Sovjetske zveze ojačati svojo vlogo. Za zunanje političnega urednika glasila komunistične stranke „Pravda“ so namesto Kavinsona imenovali dr. Jurija Drukova, ki je izvedenec za vprašanja Daljnega Vzhoda, predvsem pa Japonske.

Londonski neodvisni konservativni „Daily Telegraph“ komentira po ročilo o „novih čistkah“ in enezadovoljstvo v Sovjetski zvezi in pravi: „Včeraj (v petek) smo poročali, da je moral maršal Stalin izdati dva ukaza, s katerima kliče na odgovornost vse sovjetske zveze, ker so dovolili, da so kolektivne kmetije prešle v zasebno last. Sovjetska radikalna postaja je objavila ukaz za takojšnje postopanje proti uradnikom in kmetom kot proti esplotnim slojencem, ki so krivi protikolektivnega ravnanja. Iz tega vidimo, da so se zgoraj omenjene razmere v Sovjetski zvezi zelo razširile. Do te nove čistke prihaja po nekaterih značilnih dogodkih, med katere spada degradacija dveh avtonomnih republik — krimsko in kaukazijsko — na stopnjo pokrajine z deportacijo vsega njunega prebivalstva.“

Predsednik Korbelt je nato predlagal, naj bi prešli na britanskega prvika treh odstavkih britanskega predloga. Gusev je izjavil, da se ne glasovanja ne bo udeležil. Končno je predsednik odločil, naj bi glasovali v vseh štirih odstavkih, ker pa predlogov v skupnosti ni mogel imeti za dokončni, je odbor odločil, da bo zadevo o postopku predložil istojstni konferenčni komisiji.

„Reuterjev“ diplomatski dopisnik infni, da postaja vsak teden manj verjetno, da bi konferenca do 23. oktobra končala svoje delo. Če bodo zunanji ministri prisiljeni odgoditi dokončno izdelavo pogodb z Italijo, Finsko in baltskimi državami, je težko predvideti, kje in kdaj bodo izšlo s razgovori nadaljevali. To pa zavirajo ritem evropske ureditve.

Predsednik Korbelt je nato predlagal, naj bi prešli na britanskega prvika treh odstavkih britanskega predloga. Gusev je izjavil, da se ne glasovanja ne bo udeležil. Končno je predsednik odločil, naj bi glasovali v vseh štirih odstavkih, ker pa predlogov v skupnosti ni mogel imeti za dokončni, je odbor odločil, da bo zadevo o postopku predložil istojstni konferenčni komisiji.

„Reuterjev“ diplomatski dopisnik infni, da postaja vsak teden manj verjetno, da bi konferenca do 23. oktobra končala svoje delo. Če bodo zunanji ministri prisiljeni odgoditi dokončno izdelavo pogodb z Italijo, Finsko in baltskimi državami, je težko predvideti, kje in kdaj bodo izšlo s razgovori nadaljevali. To pa zavirajo ritem evropske ureditve.

Združene države in Bližnji ter Daljni Vzhod

Interesni spori se ne smejo spremenili v sovraštvo, ki bi vodilo do tretje vojne

LOS ANGELES, 23. sept. V četrtek je na seji funkcio narjev ameriškega zunanjega ministrstva v Los Angelesu govoril načelnik oddelka omenjenega ministrstva za vprašanja Levanta in Afrike Henderson. Izjavil je: „Osnova politike Združenih držav v pogleda Bližnjega in Srednjega Vzhoda je sprejem vseh možnih in primernih ukrepov, ki naj neposredno in posredno pospešijo politični in gospodarski napredek tega področja ter na njem podpirajo načela Združenih narodov.“

Glavni namen Združenih držav na Bližnjem in Srednjem Vzhodu je preprečiti, da bi se tekmovalnost in interesni spori na tem področju izpremenili v odkrito sovraštvo, kar bi lahko vodilo do tretje svetovne vojne. Ta del sveta ima ogromno strateško vrednost, če upoštevamo njegovo pomembnost kot glavna pomorska, kopna in zračna pot med vzhodom in zahodom. V tem delu sveta so ogromna rudna bogastva, ima pa tudi velike poljedelske zaloge.

Kljub dejstvu pa, da imajo nekatere izmed tamonjih držav zelo visoko civilizacijo, je večina prebivalstva zaradi razlogov, ki jih tu ne morem naštet, uboga in ni politično, gospodarsko in tehnično tako razvita, kot narodi zahodnega sveta. Mnogi izmed teh narodov so se v zadnjih letih zavedali dejstva, da v svetovnih vprašanjih nimajo zistega mesta, ki bi ga morali imeti, če upoštevamo njihovo zgodovino, jezo, moč in njihovo zgodovino. Zato se zahtevajo, da jim dajo možnost, da si ustvarijo štivilsko raven, ki jo je mogoče primerjati z ravni zahodnih narodov.

„Ti narodi zahtevajo večje in boljše možnosti za prosveto in vztrajajo na izvedbi ukrepov za izboljšanje gospodarskega položaja. Zahtevajo pravico, da si sami vladajo in da si sami kujejo usodo s tujim kulturno in tehnično pomočjo, ki si jo lahko sami izberejo. Zato se priporočajo za takojšnji napredek njihih držav, da si zgradijo družbo in civilizacijo na podlagi svoje kulture in tradicije. Zaradi počasnosti napredka občutijo nakakšno razočaranje ter postajajo nemirni in nezadovoljni.“

„Radikalne posledice obstoja številnih nezadovoljnih skupin državljanzdruženih držav v nekaterih državah Bližnjega in Srednjega Vzhoda, Brez tujih pomoči so te vlade zaradi slabotnega položaja pri sprejemanju učinkovitih ukrepov za odstranitev rečnih vzkolkov nezadovoljstva v teh državah. Vse to je uprejo zunanji pritiski. Dokler ne bodo vse države Bližnjega in Srednjega Vzhoda politično in gospodarsko združene, dokler njihove oblasti ne bodo sposobne in sposobne ohraniti notranje reda in sprejeti ukrepov za izboljšanje štivilske ravni svojih narodov, bosta Bližnji in Srednji Vzhod je nadalje sklanjata za Evropo. Dokler bo obstajala takina sklanjata, bo obstajala tudi nevarnost za spore, ki bi lahko dovedli do vojne. Amerika vlada čuti, da je ta nevarnost prevelika, da bi jo spregledali.“

„Naša glavna politika v pogledu teh pokrajin je torej sprejem vsakega možnega in primernega ukrepa, ki naj neposredno ali posredno pospeši politični in gospodarski napredek narodov Bližnjega in Srednjega Vzhoda ter na tem področju podpira načela Združenih narodov. Tem državam bi morali dati primerno pomoč za gospodarski razvoj in ustvaritev višje štivilske ravni. Med ukrepi za pospešitev napredka Bližnjega in Srednjega Vzhoda so:

1) podpora tamonjnim neodvisnim državam, ki bi jim pomagala ohraniti politično neodvisnost in oziroma neodvisnost in oziroma neodvisnost;

2) začetek izvajanja programa za pomoč s strani Združenih držav Ta program naj bi bil različen za vsako državo in sicer v zvezi z njenimi potrebami, in njenimi splošnimi zahtevami. Pomoč je lahko kulturna, gospodarska, finančna in tehnična.

„Poleg tega — je dejal Henderson — bomo skrbeli za ureditev gospodarskih odnosov med Združenimi državami in temi državami, in sicer s sledenimi sredstvi, ki so združljiva z duhom Združenih narodov:

a) zahtevati moramo ravnanje, ki ne ustvarja razlike za državljane in interese Združenih držav in podpirati postopno odstranjevanje tistih posebnih gospodarskih prednosti, ki so jih dali drugim vladam in ki lahko povzročajo mednarodna sovražstva, ter podpirati napredek narodov v teh krajih;

b) aktivno pospeševati naše trgovske interese in promet teh krajev z Združenimi državami; podpirati razvoj naravnih bogastv in industrije v razvojni smeri; kjer so zainteresirane ameriške družbe, in sicer po programih, ki lahko služijo gospodarstvu Bližnjega in Srednjega Vzhoda, govorijo o podpiranju državljanzdruženih držav in svetovnemu gospodarstvu na splošno;

c) podpirati moramo ameriški prometni sistem z in preko Bližnjega in Srednjega Vzhoda; tu mislimo letalstvo, brojarne in telefonske zveze ter pomorski promet.

„Na splošno mislimo, da je za varnost in napredek sveta in pri posebnosti za razvoj Bližnjega in Srednjega Vzhoda važno, da pride v tem delu sveta do popolne izvedbe nauka o odprti vrhlini. Zato se bomo upeli vsakemu stremljenju, ki bi tem krajem preprečevalo svobodno gospodarske odnose s tujimi državami.“

ZSSR BI POMAGALA Z NASVETI

Trst, 23. sept. Kot poroča radio Beograd, je maršal Tito v nedavnem razgovoru s dopisnikom angleškega laburističnega lista „Daily Herald“ med drugim izjavil tudi sledeče:

„Sovjetska zveza nikakor ne ogroža jugoslovanske neodvisnosti. Ako pa bi Jugoslavija enaka kakor mednarodno okolico, ki bi bila v nasprotju z interesi mira, bi Sovjetska zveza nedvomno pomagala z nasveti. To je popolnoma v redu in neodvisnost Jugoslavije s tem ne bi bila ogrožena.“

KONGRES „AMERIŠKIH SLOVANOV“

New York, 23. sept. V Združenih državah se je začel tretji kongres „Ameriških Slovanov“.

Kongres se udeležuje več kot 2000 delegatov iz Amerike in delegati Češkoslovaške, Poljske in Bolgarije. Predsednik kongresa Leton Psiški je v pozdravnem govoru poudaril, da čeprav Jugoslovani ni na kongresu, so z dušo prisotni. To izjavo so delegati pozdravili s frenetičnim plaskanjem in burnimi ovacijami Jugoslovij.

Psiški je naglasil veliki prispevek „Ameriških Slovanov“ k zavezniški zmagi. Pristavil je, da želijo danes določiti sile povelje Ameriko z Monakovim proti Slovanom in da so zaradi tega zapustile Rooseveltovo politiko. Polovico ameriškega prebivalstva uporablja za vojsko, industrija neprestano izdeluje atomske bombe. Vse to je pripravila za vojno, ne pa za mir. Toda ameriški narod se mora boriti za mir.

Psiški je nadaljeval, da je življenjski standard v Združenih državah padel, da je prišlo do velike inflacije in do težkih primerov linčanja ter antisemitizma. Rekel je, da je postala je očitna težnja veka, da uniči delavske gibanje. Zahteval je, da Amerika nadaljuje Rooseveltovo politiko in je izrazi priznanje Wallaceu in senatorju Pepperju. Pristavil je, da češlo Slovanov mir in da predstavlja prijateljstvo Slovanov in Amerike poistovoto za svetovni mir.

Tajnik kongresa „Ameriških Slovanov“ Jurij Kirilski je ostro obsodil stališče ameriške delegacije v Parizu o vprašanju Trsta. Napadel je tudi anglo-ameriško politiko v Grčiji, na Bližnjem Vzhodu in na Kitajskem. Podčlil je, da izvajajo težko na mirovni konferenci v Parizu in na zasedanju Združenih narodov iz tega, ker Washington zapusti Rooseveltovo politiko in stopi na pot svetovne nadvlade, pri čemer se naslanja na atomsko bombo in oboroženo silo.

WALLACE ČRTAN Z IMENIKA GOVORNIKO

London, 23. sept. „BBC“ poroča, da je ameriška demokratska stranka Henryja Wallacea zbrala z imenika govornikov, ki bodo govorili v teku volivne kampanje za letošnje volitve v Kongres. Poleg njega so zbrali tudi senatorja Pepperja.

Eden izmed najbolj političnih svetovalcev blizu trgovskega ministra Wallacea je v soboto zbiral govorce, po katerih naj bi Wallace ustanovil tretjo ameriško stranko, ki bi pri letošnjih volitvah nastopila proti demokratski in republikanski stranki. Glavni predmet volivne kampanje je postala ameriška zunanja politika, predvsem pa odnosi s Sovjetsko zvezo.

Sovjetski komentator Viktorov komentira v „Pravdi“ Wallaceov odstop in piše: „To pomeni amago za reakcionarno desno ameriške demokratske stranke. Toda to je lahko samo navidezna amago, ker se demokratska stranka očitno odreka še zadnji ostanek skupniške predsednika Roosevelta.“

V Ameriki tamošnji Wallaceov odstop na splošno kot potreben korak za potrditev ameriške politike. „New York Times“ pravi, da je Truman s postopom, naj Wallace odstopi, naredil vse, kar je bilo v njegovi moči, da reši ameriško zunanjo politiko pred nesvarnostjo nesreče, v katero so se spravljali dogodki zadnjih osem dni. Dejstvo, da je Truman odstranil Wallacea, je najboljši dokaz, da popolnoma podpira Byrnesa.

„Na splošno mislimo, da je za varnost in napredek sveta in pri posebnosti za razvoj Bližnjega in Srednjega Vzhoda važno, da pride v tem delu sveta do popolne izvedbe nauka o odprti vrhlini. Zato se bomo upeli vsakemu stremljenju, ki bi tem krajem preprečevalo svobodno gospodarske odnose s tujimi državami.“

SVETLEČE TELO NAD FIRENCAMI

Firence, 23. sept. Včeraj zjutraj ob 3.10 uri je plaval po nebu nad Firencami svetleče telo, ki je bilo v prihajanju s severa in letelo v smeri zahoda, nato pa se obrnilo proti jugu. Zareče telo, ki so ga opazile številne osebe, je bilo vidno približno polmuro minuto. Pojavilo se je v veliki višini na nebesnem svodu kot rdečkasto jedro, katerega sled je zapuščala rumenkasto zelenkasti dim. Na Ximenianskem observatoriju Arcturi poljara niso zaznali, ker takrat ni bilo vidno v zvezdarni. Vsekar ni bil izključeno, da bi lahko šlo za meteor, ker meteor ne bi mogel spremeniti smeri. Zaradi tega so mnenja, da gre za eno izmed skrivnostnih raket, kakršne so opazili v raznih delih Evrope.

BRITANSKO BRODOVJE PRISPELO V GRČIJO

London, 23. sept. Oddelek britanskega srednjemorskega brodarstva je prišel v soboto v nautrijski zaliv južno od Aten. Iz Nautrije bo del brodarstva odšel na Ciper, obiskati nato Egipt in s koncem vrniti na Malt.

Tsaldaris o tujem orožju v Grčiji

ATENE, 23. sept. — Grški ministri predsednik Konstantin Tsaldaris se je s pariskih konferencij vrnil v Atene. On je izjavil, da ni nobene grožnje za ozemeljsko nedotakljivost in varnost Grčije.

Dogodke na mirovni konferenci in v Varnostnem svetu Združenih narodov v zvezi z Grčijo je označil samo kot občutno vojno. Dodal je: »Nekateri prikazujejo Grčijo kot državo, ki izliva, spopade. Jaz nisem nikoli dejal, da je Grčija most, vedno sem veljal za to, da mora Grčija postati člen, ki bo vzel vohod in zahod. Grški narod je na zadnjih svobodnih volitvah popolnoma potrdil to politiko. Ne bom se, da bi Grčijo napadli od zunaj. Tsaldaris je naznanil, da se bo kralj Jurij vrnil v Atene v začetku prihodnjega tedna.

V odgovor na neko vprašanje je Tsaldaris odgovoril: »Zdaj smo ne prekleto odločni, da javljamo mednarodnemu javnemu mnenju, kakšno so ojačenja ali oroženja, ki so jih od zunaj poslali močilec jena red v Grčijo. Toda — je pristavil — odločiti se, če se naj zatelema-k Zdrženim narodom ali pa naj naredimo diplomatske korake, je samo vprašanje postopka.

Na neko drugo vprašanje je Tsaldaris odgovoril: »Nihče ni nikoli ontril vlade, razen talje same vlade, da zasleduje politiko prilagoditve. Ta politika je bila predmet številnih graj in na balost ni našla razumevanja. Danes je naša potprezljivost izstopna. Naša država se mora dokončno zvesti tistim, ki so poslali agenti onih, ki gojijo sovražna čustva do Grčije, kakor tudi nekaterih slabih državljanz, ki mislijo, da lahko lažje v kolnem ribarju s tem, da podpirajo nemice.

Ko so ga vprašali, če bodo krivdo do udeleževanja grške komunistične stranke, zakonito dokazali, je Tsaldaris dejal, da bodo izvedli zakon in po zakonu bodo tedaj sodili merodajna za sojenja, na va vlada. Tsaldaris je nato dodal, da vlada ne bo odklonila nobenega prizadevanja, ki stremi po prilagoditvi, samo da resna dobra volja navdaja to prizadevanje.

NEMIRI V PALESTINI

Jerusalem, 23. sept. Po poročilih palestinske vlade so smoli na ladji »Palmach« od pridu v Hajfo našli veliko razmetliva, ki so ga skrili v kote mila. Ladja je vozila Zide, ki niso bili vsteti med dovoljeno število priseljencev. Ladjo »Palmach« je ustavljal kake tri milje od libanonske obale oddelke britanskih italceve min ter jo po ostrem odporu odpejal v Hajfo.

Uradno poročilo pravi, da je bil v spopadu ubit en Zid, lahko pa je bilo ranjenih več Zidov in britanskih mornarjev.

TOJE LETALO NAD GRČIJO

Atene, 23. sept. Uradno poročilo pravi da je 18. in 19. septembra tuje letalo, ki je prišlo iz severa, izvršilo več polotov nad grškim ozemljem v Srednji in Vzhodni Makedoniji.

Dne 19. septembra je neki tri-motorni bombnik preletel otokom Thasos pred grško obalo v Egejskem morju in izginil v smeri proti severu.

NADVOJVODA ALBERT POBEGLIL V JUZNO AMERIKO

Dunaj, 23. sept. Hababurški nadvojvoda Albert, katerega Madžari zasledujejo kot vojnega zločinca, je pobegnil iz svoje zavetnosti v Feldkirchu (Predarlko) na francoskem področju v Avstriji a španskim letalom, ki ga je prepeljalo v Španijo, od koder poročajo, da je nadaljeval pot v Južno Ameriko.

Med vojno je šel nadvojvoda Albert v Berlin, kjer se je srečal z Goebbelsom, ki mu je poveril važno misljo za oskrbo z denarjem madžarske fašistične organizacije »puščastih križev«.

Trdijo, da mu je Goebbels ponudil kot nagrado za njegove uslige v primeru nemške zmage madžarski prestol.

Poročajo, da so francoske oblasti odklonile, da bi ga predale Madžarom, ki so ga zahtevali kot vojnega zločinca. Nadalje poročajo, da je njegov beg pripravila Goebbelsova prijateljica Gergette Doerner, katere sestra se je omočila z nekim španskim diplomatom.

VPAD ALBANCEV

London, 23. sept. Iz Aten so javili, da je guverner pokrajine Eteraz v severni Grčiji naznanil, da je skupina 400 banditov, ki so večinoma prišli z albanske meje napadla grško obmojnjo postojanko. Pri tem je bilo ubitih 12 orožnikov.

POLJSKE ČETE DEMOBILIZIRAJO

London, 23. sept. Vse poljske čete na Srednjem Vzhodu bodo premeštili v Veliko Britanijo, kjer jih bodo demobilizirali kakor hitro bodo dovolili premeštevati čet drugega zbora iz Italije. Poročevanje je potem odločno zanikalo nedavne vesti iz sovjetske, da poljske čete na Srednjem Vzhodu koncentrirajo v Transjordaniji.

IZ JUGOSLAVIJE

V Dalmaciji so pred kratkim začeli graditi velik vodovod, in sicer na področju Trogir-Sibenik-Drnš. Vodovod bo oskrboval z vodo okoli 90 vasi.

Jugoslovanski minister za zunanjo trgovino Petrović in industrijski minister srbske vlade Veselinov sta odstopala v Prago, kjer bosta vedila trgovinska pogajanja.

Zredni poslanik in opolnomočeni minister španske republike v Jugoslaviji Frederico Mignana je izrazil svoje poverilnice predsedniku prežidari narodne skupščine FLRJ dr. Ivanu Ribarju.

Sovjetska biologa profesorja moškove univerze Senkiviev in Judanicev, ki potujeta po Jugoslaviji, sta prispevala v Split, kjer preučujeta na oceanografskem inštitutu floro in fauno Jadranskega morja. Sovjetska znanstvenika sta objavila, da bosta poslala iz Moskve veliko število znanstvenih del in knjig, da bo lahko inštitut vedno bolj razvijal svoje delo.

V mesecu juliju so danski, švedski in norveški Rdeči križ poslali Jugoslaviji v dar okrog 5.000 zalog živil, oblačil, obutve in zdravil. Jugoslovanski Rdeči križ je razdelil blago med vse prebivalstvo.

Na beograjski univerzi so priredili uraden sprejem na čast Nobelevga nagradjenca profesorja Ružičke. Sprejemu so prisostvovali profesorji beograjske univerze, zastopniki zgradbe in ljubljanske univerze ter številni znanstveniki. Jugoslovanski vlado je zastopal minister Curić, srbsko pa posvetni minister Mitra Mitrović Džilas. Profesor Ružička je imel na tehnični fakulteti predavanje, med katerim je pojasnil nekaj odkritij iz svojih raziskovanj.

ZANIMIVOSTI

Rešitelj Mussolinija izgnan iz Češke

Preiskovalna komisija v mestecu Vrchlabi na severnem Češkem je obravnavala zanimiv primer. Zastlevala je Alberta Wenzela, SS-Fallschirmjägerja, ki se je udeležil podviga za osvoboditve Mussolinija. Wenzel pripoveduje osvoboditve takole: »Kis dobrovoljcev so sestavili skupino 80 ljudi, katerim je poveljeval škornzen. Na dveh Junkersovih letalih smo odleteli iz Berlina v smeri, kjer je bil zaprt Mussolini kot vojni ujetnik. Nad gorami in v skalovju je bil grad, kjer je živel Mussolini. Tam smo odskočili iz letal. Imed osemdesetih udeležencev jih je ostalo pri stitljenju samo 17, ostali so se ubili pri padcu, ali pa so padli v prepad. Mussolinija je strahilo približno 60 Italijanov, ki so se nam takrat brez boja predali. V bližini grada je pristal nemški letalo vrste Fieseler Storch in odpejalo Mussolinija in škornzena v Berlin. Ostale nemške vojske je odpeljal posebno, prav v ta namen agraeno letalo. Za osvoboditve Mussolinija sem dobil nemški zlat križ za zasluge.

Ključ temu je bil — kakor je razvidno iz listin — Wenzel obojen na smrt, ker je v Črni gori kot vojak-palace ušel, ker se ni hotel bojevati proti jugoslovanskim partizanom; dalj časa se je skrival pri nekem srbskem kmetu. Tam ga je Gestapo aretirala in ga pripeljala v Prago, kjer je bil pred nemškimi vojskimi sodiščem obsojen na smrt. Tedanji protektor Češke in Moravske Karl Frank ga je pomilostil in postal na nemško fronto blizu Dresdena. Wenzel je prešel na sovjetsko stran in je predal so ga sovjetske oblasti izpustile. Javni toizloz v Jitknu je je predal preiskovalni komisiji v Vrchlabi z doslovkom, naj nemškega vojaka izpusti na svobodo in obenem izvine v Nemčijo.

originalen in drzen mislec, ampak je imel tudi dar, da je lahko razlagal zvezdoslovna vprašanja na način, ki je bil razumljiv tudi nestrokovnjakom. Njegova najbolj znana knjiga je »Skritivnost vsesternja«, knjiga »Matematika teorija elektrike in magnetizma« pa je bila skoraj trideset let klasični priročnik za mnoge angleške univerze.

V Desezanu (Italija) bodo sodili štane oborožene tolpe, ki bodo morale odgovarjati zaradi navadnih kaznivih dejanj.

V Desezanu (Italija) bodo sodili štane oborožene tolpe, ki bodo morale odgovarjati zaradi navadnih kaznivih dejanj.

Imenaditelj penicilina sir Alexander Fleming je bil kot gost brazilske vlade na obisku v Brazilji. V Rio de Janeiru so ga zvezli za častnega predsednika medamerike zdravniške konference.

Na otoku Guernseyu v Rokavskem prelivu, ki je pod britansko zakonodajo, so leta zdaj uveljavili toizet zakona. Prve primere loitve bodo obravnavala sedišča v notovbru.

V terek sta angleški in nizozemski terek proslavila drugo obletnico pristanka a letali prepeljanih sil pri Arnhemu. General Urkular, ki je poveljeval prvi a letali prepejanih diviziji, je odlik spomenik, ki so ga postavili prebivalci na nekem pokopališču pri Arnhemu. V Londonu so bili udeleženci, ki so se vrnili v otokno tistjenje, potlošili venco na spomenik, ki so ga postavili v spomin njihovi padlih tolarjev.

V Rimu so začeli z razpravo proti ovaduhom Zidov. Zlostne izpovedi proti tako razburili poslualstvo, da je začelo na obtožbeno optiti in jih zmerjati zvezliki kot emorilec, divjak, smrti za smrti itd. Najbolj razburjeni poslualci so skušali preskočiti ograjo, ki je ločila obtožbeno in poslualstvo, in zaradi tega je moral sodnik razpravo prekiniti.

V Dorkingu (Su:ey) je v 69 letu starosti umrl eden britanski zvezdoslovec James Jeans. Pokojnik ni bil samo zvezdoslovni genij ter

JULIJSKA KRAJINA

Trst II iz tehničnih razlogov prekinil z oddajami

Do postavitve nove postaje bodo oddaje na radiu Trst I

TRST, 23. septembra. — Poveljujoči častnik AISA sporoča: »Zaradi pomankanja nadomestnih delov in iz drugih tehničnih vzrokov je nastala v soboto zjutraj okvara pri AISovi radijski postaji Trst II. Posledica tega je bila, da so izostale dopoldne slovenske radijske oddaje.

Ker je vodstvo AISA predvidevalo okvaro, so naročili pred deseti dnevi novo radijsko oddajno postajo iz Anglije; postaja je prispela pred petimi dnevi. Zraven sta prišla tudi dva strokovnjaka, ki bosta omogočila pospešeno postavitev postaje. Delo na obnovi postaje napreduje z vso možno naglico.

»Glede na prejšnje pritožbe o okvarah in o spremenljivih in prekinjajočih se sprejemnih radijske postaje Trst II, je potrebno poudariti, da je bila prvotna postaja nemškega izvora. Zaradi porušena tovarna sestavne dela takih radijskih postaj ni bilo mogoče prejeti potrebnih nadomestnih delov. Prav tako valovna dolžina, na kateri je radio Trst II oddajal, ni bila zadovoljiva na vseh delih postaje »A«. Priporočiti je treba, da določa arpadne valovne dolžine. Mednarodni urad za valovne dolžine. Sprejem je bil v posameznih krajih različen dober, ker so v Juljski krajini in Istri sivojzverni pogorji za radijski sprejem.

»Da bi premostili vmesno dobo, je bilo treba podaljšati oddajni čas radio Trsta I in tako vključiti v njegove oddaje tudi radio Trst II. Seveda pa ni mogoče nuditi poslušalcem obdelanega jezika toliko ur radijskih oddaj kot poprej. Upamo, da smo spored prilagodili poslušalcem obdelanega jezika tako, da bo najmanj neugodnosti. Pričakujemo, da bo primeru ugodnega vremenaradijska postaja, ki so jo poslali iz Londona, začela delovati v teku 12 dni. Poslušalce bomo obveščali o uspehu dela in o začasnem razporedu in časovnem programu radio postaje Trst I po časopisih in radiu.

Obžalujemo okvaro, zlasti ker smo upali, da bo nova postaja nadomestila prejšnjo postajo Trst II brez prekinitve oddaj, ki jih nudi slovenskim poslušalcem Zavezniška obveščevalna služba.

Do ponovnih oddaj na postaji Trst II bodo vse oddaje samo na postaji Trst I, in sicer s sledečim razporedom:

Izpitni in začetek šolskega leta NA SLOVENSKE IN ITALIJANSKE ŠOLAH

Trst, 23. sept. Šolsko nadzorništvo delno popravlja in dopolnjuje obvestilo o izpitih in začetku šolskega leta na slovenskih in italijanskih šolah:

Osnove šole: 1) vpisovanje 7. 8. 9. oktobra; 2) izpit 10. 11. 12. oktobra; 3) začetek šolskega leta 14. oktobra; 4) začetek pouka 15. oktobra.

Srednje šole: 1) začetek poučevanja, usposobljenostnih, pripravnih, zaključnih izpitov 23. septembra; 2) maturitetnih in usposobljenostnih izpitov 10. oktobra; 3) vpisovanja od 23. septembra do 12. oktobra; 4) začetek šolskega leta 26. oktobra; 5) začetek pouka 28. oktobra.

Nato je povzel besedo predsednik področja, ki je govoril o delu področja Smutsa. Potem ko je področnik Smutsa, ki zapušta Juljsko krajino, izrazil najboljše želje za bodočnost, je izrekel tudi zahvalo vsem prebivalstvu za uspešno delo v pokrajini.

Po govorih so natošom postregh z majhnim priglasom, na koncu katerega je področnik Smutsa v spremstvu najvišjih krajevnih oblasti zapustil območje postopje.

Na samem kraju na začetku klanca pri Sveti gori sta dva neznanca skodila izva obcestnega grmozja in ustavila 32 letnega Alojza Gomaza in 24 letnega Glna Benedozija ter zahtevala, naj jima v zahodno afriški puščavi, v Burmi in v Italiji.

Obvestilo pravi, da je to del z objavljene reorganizacije. S tem pa ne bodo zmanjšane britanske sile v Juljski krajini.

Osmo brigado je ena izmed prvotnih prvotnih oklepne brigadi. Eila je v sestavi 7. oklepne divizije ter je tedaj dobila slovo ime »Desert Rat«.

Brigada ima za seboj odlično službeno delovanje v vojni na treh kontinentih. Bojevala se je v bitkah v zahodno afriški puščavi, v Burmi in v Italiji.

Bilo je videti, da se novi priselci počuti popolnoma varnega, ker je vrata zaprl samo s preprostim zapahom in se ni niti potrdil, da bi hodil po tihem. Zaradi tega ga je bilo prav na daleč silati, zlasti ker je bil tlak kamenit.

Naš neznanec je z lahkim odstranil zapah in sledil ropotu korakov, ki mu je služil kot izvirni vodnik. Hotel je dobro spoznati pot, da bi si jo za pozneje, ko se bo vračal, dobro vtisnil v spomin.

Najprej je opazil staro pinjo, nato pa neke vrste starinsko garazo, ki je stala ob seniku. Nato je moral zaviti na levo, ki skozi dolgo kolbo, nato zaviti pod napuš, pod katerim je ledalo nekaj napoli trtilih polen, ki so ostala še od takrat, ko je nekdo cepil drva.

V tem je vsiljive zašlel, da je neke v bližini zakrta ključ vrtičaric. Ustavil se je in nekoliko trenotno pozorno praluskoval. Morda je prišel do tega mesta po

polnoma brez vsakega uspeha, če je isti človek, ki je pravkar vstopil, za seboj zaklenil vrata. V tem primeru bi se moral brez vsakega skušanja vrniti, ker ključavnice brez potrebnega orodja nikakor ne bi mogel odkleniti. Bilo je popolnoma jasno, da so bili glavni vohod in izhodi, ki so vodili v hišo in iz nje, še vedno v popolnoma dobrem stanju, čeprav so vsa notranja vrata posameznih dvoriščnih stavb in shramb že davno žalostno končala v ognju.

Mnovo boljše, kot je pričakoval, mu je šlo vse popolnoma gladko izpod rok. Ko je vsiljive smuknil v neki drugi prostor, je mogel ugotoviti, da bo prav lahko prečlenil vrednost tujeje namere. Velik siv avtomobil, ki je stal v garaži in na katerem je bilo še prav dobro videti sledove dolge vožnje, ga je prečel, da je na prvi sledi. Zdal je hotel iti prav do dna, kolikor je bilo v trenutnih okoliščinah sploh mogoče. Poljski je vohod v garažo, ki je bil še pravkar odprt ter ga je zelo hitro našel ter ugotovil v svoje veliko zadovoljstvo, da ga je v lahkomoči odprti. Bilo je jasno, da je človek, ki je nedavno šel tamo mimo, pri vrnitvi nameraval ubrati isto pot in da se ne bo preveč dolgo

zadrževal v hiši; bilo pa je tudi očitno, da bo pri svojem odhodu vrata zaklenil. Zaradi tega je imel za potrebno najti kak drug izhod, zlasti v primeru, če bi prišel nekoliko prezgodaj.

Za vohod je lezal dolg pokrit hodnik, ki je je po nekaj korakih pravokotno zavil na levo; na koncu je bil precej visok izhod, skozi katerega je bilo videti košček zvezdnate reba. Prav na koncu je bil na nasprotni strani neki drugi izhod in ozke lesene stopnice, ki so vodile nekam vklicu.

Človek, ki se je oprezo splazil izpod rok, je skušal odprti vrata in vrtil ključ, ki je tical v ključavnici, toda vrata se zaradi je močno zakrpalila. Na srečo je to nepravilnost, ki bi utegnila biti za neznanca usodna, popravil pasji lajež, ki je povzročil po vsem dvorišču strašen hrup; pes j. kot pobesnel tekal sem in tja, skakal pod zidovi, kot da bi se po njih hotel vzpeti nekami v kletu ter pri vsem tem divje renčal in tulil.

XII. Gospodarju v Alderscourtu se je končno silovito lajaje: je zdelo nekoliko čudno, ter ga je zaradi tega priče o nekoliko skrbeti. »Toda za vraga, kaj je neki da-

no povlačil ceno moki, ki jo potrebniki lahko kupijo namesto kruha. Urad opozarja peke na obveznosti, ki jih zadevno imajo ter obveščajo potrebnike, da ostane cena moki, ki jo lahko kupijo namesto kruha, nespremenjena, in sicer 15 lir za kg. Za vaak neprevzet obrok kruha lahko potrebniki dvignejo 208 gr moke.

SMRTNA NESREČA NA CESTI VIDEM-GORICA

Gorica, 23. sept. V soboto malo po 16.30 uri se je na cesti Videm-Gorica, približno na pol poti med Lavarjo in Paparotti, zaletoletlo motorno kolo v dva in pol tonski ameriški vojaški avtomobil. Na motornem kolu sta bila dva civilista a 8-letno deklico. Pri trčenju je eden izmed civilistov izgubil življenje, drugi je dobil precej težke rane na prsih, medtem ko je 8-letna deklica, hčerka ubitega, čudežno ostala nepoškodovana.

Uradno poročilo 88. ameriške divizije pravi, da je ubiti vozač Anthon De Luca iz Trilža. V civilni bolnišnici v Vidnu, kamor so prepejali ranjenega Vittoria Bellina iz Trilža, so izjavili, da je rana, ki jo je dobil v prsa, težje narave. Pri trčenju je deklico Mileno De Luca, hčerko vozača motornega kolesa, vrglo daleč stran, a je pri padcu ostala nepoškodovana. Vsi trije civilisti so potekali z motornim kolesom s priklopi in so trčili z enim izmed ameriških kamionov, ki so bili na poti v Gorico. Civilisti so potekali proti Vidnu; motor je trčil s težkim kamionom, ko se je vozač hotel izogniti drugemu kamionu, ki je vozil v isti smeri kot vojaški avtomobil. Vojaški predstavniki nadaljujejo a preiskavo o incidentu.

CENA MOKI OSTANE NESPREMENJENA

Trst, 23. sept. Krajevni urad za cene obvešča potrebnike, da ostane cena moki, ki jo kupujejo namesto kruha, nespremenjena, in sicer 15 lir za kg.

Besedilo poročila pravi: »Komisija za nadzorovanje cen je ugotovila, da so peki ali prodajalci kruha v maralkatem primeru nedovolje-

Zbornica sporoča, da so s pogodbeni, sklenjenimi v goriski in videnski pokrajini, zagotovili potrebno količino suhih bukovih drv za gorško pokrajino. Drva se vžijo v Gorico in okolice in jih dobavljajo bolnišnicam in zavodom in posameznim prodajalcem.

Cene suhega lesa (gre za izključno suha bukova drva, ne sveža) so bile določene franko skladišče prodajalca na 360 lir za sto t. v 12 kladah po en meter, 380 lir za sto t. razganih drv na 25 cm, in 400 lir za sto t. žaganih in cepeljenih drv.

Z odobritvijo Zavezniške vojske uprave se bo prodaja drv na nakaznice začela 1. oktobra t. l. V goriski občini bodo imeli posebne nakaznice z odrezkom »E« (obrok za mesec november) in »I« (obrok za mesec december) lahko v oktobru dvignili drva. Obroki na posamezne odrezke so določeni v naslednjih merah: a) rdeče nakaznice za dvočlanske družine 60 kg na en odrezek; b) zelena nakaznica za tri do petčlanske družine 120 kg na en odrezek; c) oranžna nakaznica za nad petčlanske družine 180 kg na en odrezek. Prvi obrok drv je treba dvigniti do konca meseca oktobra.

Pet strelov V bližini Montekuka so prejšnjo noč zaslišali pet revolverskih strelcov. Na kraj streljanja se je takoj pripeljal policijski avtomobil, vendar pa policisti niso mogli najti nikakih sledov za neznanim strelcem.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Policijska obhodnica je na nekem zapuščenem kraju v bližini Rihemberka našla nad sto nabojev, ki so bili deloma nemškega, italijanskega in angleškega izvora. Nabojje so izročili oddelku za odstranjevanje vojnih ostankov.

Delo gozdarskega urada za ureditev kraških področij

TRST, 23. septembra. — Istočasno z zidarskimi deli na področju »A« napredujejo dela za pogozdovanje in za izboljšanje pašnikov v tistih kraških predelih, ki jih je vojna posebno močno prizadela. Letos pozno pomladi je krajevni gozdarski urad posvetil svoje delovanje za ureditev cest na Bošketo in v Villa Giulia, za vsaditev raznih vrst dreves v obeh omenjenih krajih in razširjenje dela na približno 150 ha obširnem zemljišču. Trenotno se ukvarja urad a pogozdovanjem kraških področij, a izboljševanjem pašnikov in ureditvijo vodno-gozdarskih del.

Vodja gozdarskega urada inž Anton Skala je na vprašanja glede pogozdovanja dejal, da znaša skupno število načrtov, ki jih je odobrila prve dni tega meseca Zavezniška vojska uprava 12, in sicer pet načrtov se nanasa na dela na področju Redipulja-Trilža, trije na dela na področju Nabržina-Prosek in štiri na dela na področju Prosek-Opilne-Bazovica.

V načrtih so dela za ograditev pašnikov in za obrambo pred požari. Za pogozdovanje bodo v glavnem uporabljali smreko, akacije in grško jelko.

Na omenjenih treh področjih so začeli z deli pred deseti dnevi in bodo trajali tri mesece. Približno 5000 delavcev bo zaposlenih pri pogozdovanih delih kraških področij; dela bodo stala 350 milijonov lir. Načrtov za izboljšanje pašnikov je pet in jih bodo izvedli na področju Bazovice, Trebb, Ban, Opdin in Kontovjeja. Dela predvidevajo odstranitev kamenja a pašnikov in pokritje z rodovitno zemljo. Stroški bodo znašali 69 milijonov lir.

Poleg teh del bo gozdarski urad poskrbel za ureditev 6 km dolge ceste, ki bo združila državno cesto,

ki mimo obeliskov vodi v Postojno a državno cesto, ki pelje na Reko mmo Bazovice; nadalje ureditev potokov Ključa in Martesina. Prvi teče skozi Bošket in se pod emljo pod ulico Giulia steka v morje; drugi teče skozi Škorkljo in se pod glavnim kolodvorom in prosto luko steka v morje.

Dela za ureditev ceste bodo stala 14 milijonov lir, medtem ko bo ureditev obeh potokov stala 20 milijonov lir.